

การล้างเครื่องรีดนม

การล้างทำความสะอาดเครื่องรีดนม แบ่งเป็น

1. การทำความสะอาดประจำวัน
2. การล้างทำความสะอาดประจำงวด

1. การล้างทำความสะอาดประจำวัน

เป็นการล้างอุปกรณ์รีดนม ได้แก่ ถังใส่นม ชุดหัวรีด สายนม และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ต้องสัมผัสนม ซึ่งจำเป็นจะต้องทำทุกครั้งหลังการรีดนมในแต่ละมือ

อุปกรณ์ที่ใช้

น้ำยาล้างคราบไขมัน ชนิดที่ไม่มีกลิ่นรุนแรงและไม่มีฟองมาก
อ่างน้ำ

ชุดแปรงสำหรับล้างทำความสะอาด (ต้องเป็นแปรงขนอ่อน เพื่อป้องกันการขีดข่วนภาชนะที่ใช้ในการรีดนม แปรงแต่ละขนาดจะเหมาะสมกับการล้างอุปกรณ์เป็นชนิด ๆ และแต่ละบริษัทจะมีลักษณะไม่เหมือนกัน)

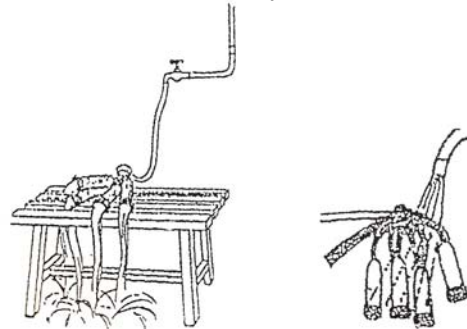
ขั้นตอนการล้างประจำวัน

ควรทำทันทีหลังรีดนมเสร็จ อย่ารอจนคราบน้ำนมแห้ง จะทำให้ล้างลำบาก

1. ถอดหัวเครื่องจัดจังหวะ และสายลมเช็ดเก็บ
2. ใช้น้ำธรรมดาล้างภายในและภายนอกถังรีดนม

3. ใช้น้ำธรรมดาล้างภายในและภายนอกชุดหัวรีด โดยใช้สายยางฉีดน้ำเบา ๆ และต่อสายยางรับนมเข้ากับก๊อกน้ำเปิดน้ำให้ไหลผ่านชะล้างคราบน้ำนมภายใน

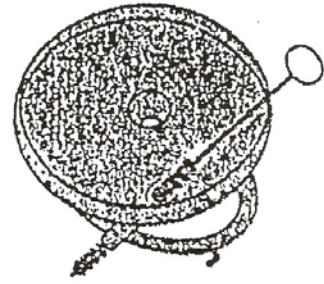

4. ล้างด้วยน้ำยาล้างคราบไขมัน (หรือน้ำยาล้างจานชนิดต่าง ๆ) โดยผสมกับน้ำอุ่นในอ่างล้างอุปกรณ์ใช้แปรงขนอ่อนซึ่งมีขนาดพอเหมาะกับอุปกรณ์แต่ละชนิดขัด ไม่ควรใช้ฝอยขัดหม้อหรือแปรงแข็งเพราะจะทำให้เกิดการขีดข่วนเป็นรอยขีด คราบน้ำนมจะเข้าไปตามรอยเหล่านี้ต่อไปจะล้างยากและเป็นที่สะสมเชื้อโรค

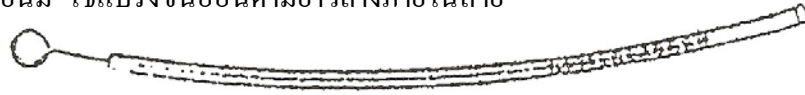
- 4.1 การล้างยางไลเนอร์ ใช้แปรงรูปวงรีล้างภายในและภายนอก

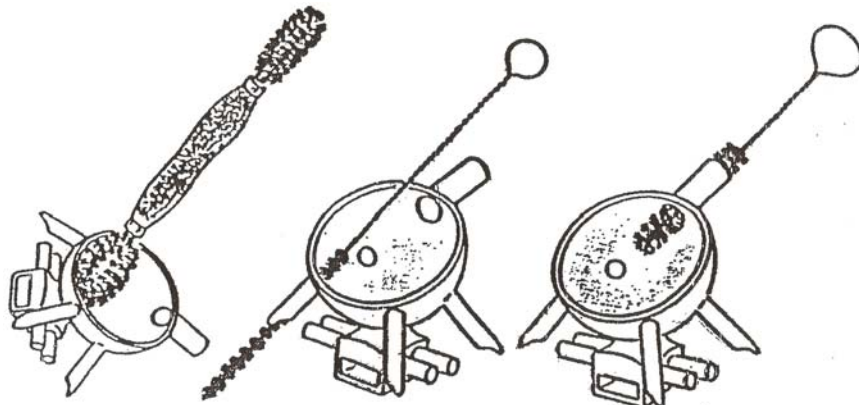
4.2 การล้างฝาถังรีดนม มีท่อต่อของสายรับนมอยู่ด้วย
ใช้แรงชนอ่อนขนาดพอดีกับท่อนั้นล้างให้สะอาด

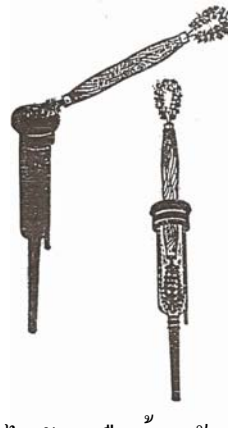
4.3 การล้างสายนม ใช้แรงชนอ่อนค้ำยาวล้างภายในสาย

4.4 การล้างกระจุกนมหรือขุมสายอย่างถูกวิธี

4.5 การใช้อุปกรณ์การล้างที่เหมาะสมที่ช่วยลดความเสียหายให้อุปกรณ์ส่วนประกอบของเครื่องรีดนม

5. ล้างด้วยน้ำธรรมดา เพื่อชะล้างน้ำยาล้างคราบไขมัน หรือน้ำยาล้างจานออกให้หมด
6. ล้างด้วยน้ำคลอรีนเข้มข้น โดยหมักคลอรีนผง 1 กก. ต่อน้ำ 15 ลิตร ทิ้งไว้อย่างน้อย 1 คืน ตักส่วนที่เป็น น้ำ 60 CC ผสมน้ำอีก 10 ลิตร แล้วนำไปล้างอุปกรณ์เพื่อฆ่าเชื้อโรค
7. ผึ่งอุปกรณ์โดยการแขวนหรือคว่ำในที่สะอาด แห้ง และโปร่งระบายอากาศได้ดี
8. ล้างด้วยน้ำคลอรีนอีกครั้งก่อนนำลงไปใช้

2. การล้างทำความสะอาดประจำวัน

การล้างทำความสะอาดประจำวัน เป็นการทำความสะอาดคราบหินปูนและคราบไขมัน ที่ฝังซัฟฟอกธรรมดาไม่สามารถชำระล้างออกมาได้ รวมทั้งยังช่วยยืดอายุการใช้งานของอุปกรณ์บางอย่างด้วย

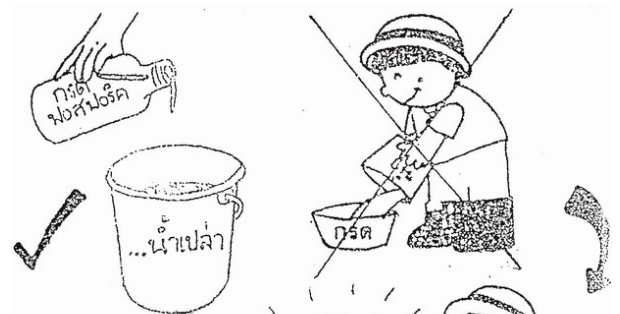
สำหรับระยะเวลาที่เหมาะสมเกษตรกรควรจะเป็นผู้กำหนดเองว่า ควรจะเป็นงวดละกี่วัน ทั้งนี้ ขึ้นกับความสะอาดและคราบสกปรกที่มองเห็นได้ชัด โดยทั่วไป ปฏิบัติดังนี้

- ล้างถังนม ทุก 10 วัน
- ล้างอุปกรณ์รีดนมที่เป็นยาง ทุก 15 วัน
- ล้างท่อนม ทุก 6 เดือน

การล้างถังนมด้วยน้ำกรด มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผสมกรดฟอสฟอริก 85 % (ไม่ใช่กรดเบคเตอร์ี เพราะจะทำให้ถังดำ ส่วนกรดไนตริกมีความเข้มข้นมากเกินไปอาจเป็นอันตรายได้ และต้องเป็นถังนมที่ทำด้วยสแตนเลส)

อัตราส่วน กรดฟอสฟอริก 1 ส่วน ต่อน้ำ 1 ส่วน ให้เทกรดใส่น้ำ ห้ามเทน้ำใส่กรดเด็ดขาด เพราะกรดจะกระเด็นขึ้นมาถูกร่างกายได้

2. ใส่ถุงมือ แล้วใช้น้ำกรดชโลมรอบถังทั้งภายในและภายนอก ตั้งทิ้งไว้ประมาณ 10 นาที

- 3. ใช้แปรงขนอ่อนจุ่มน้ำกรดขัดถังจากบนลงล่าง
- 4. ล้างด้วยน้ำเปล่าและผึ่งให้แห้ง

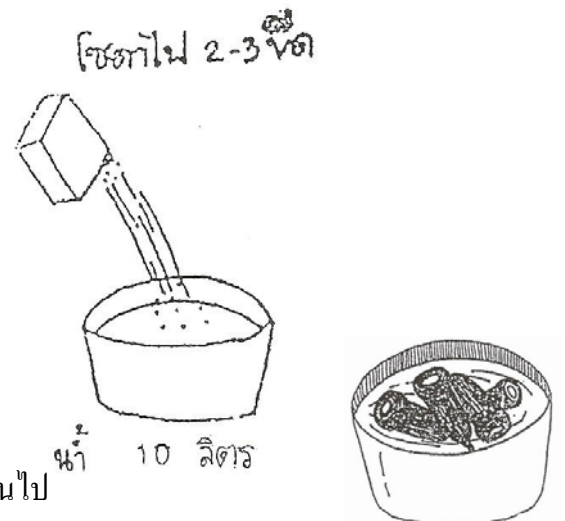

การล้างอุปกรณ์รีดนมที่เป็นยาง ได้แก่

ยางไลเนอร์ ยางขอบฝาถัง ซึ่งจะล้างทุก 15 วัน เพราะฉะนั้นจะต้องมีอุปกรณ์เหล่านี้ 2 ชุด เมื่อชุดที่ 1 ครบ 15 วัน ต้องนำออกมาทำความสะอาดและใช้ชุดที่ 2 แทน

การล้างมีขั้นตอน ดังนี้

- 1. ผสมโซดาไฟ 2-3 ชีด ลงในน้ำธรรมดา 10 ลิตร
- 2. แช่อุปกรณ์ที่เป็นยางในน้ำโซดาไฟ 7 วัน
- 3. นำขึ้นมาล้างด้วยผงซักฟอก
- 4. ล้างด้วยน้ำเปล่า
- 5. ขันสุดท้ายนำไปผ่านน้ำคลอรีน (อัตราส่วนน้ำคลอรีนเข้มข้น 60 CC ต่อน้ำธรรมดา 10-15 ลิตร)
- 6. ผึ่งให้แห้ง และเก็บไว้สับเปลี่ยนกับชุดที่ใช้งานสลับกันไป

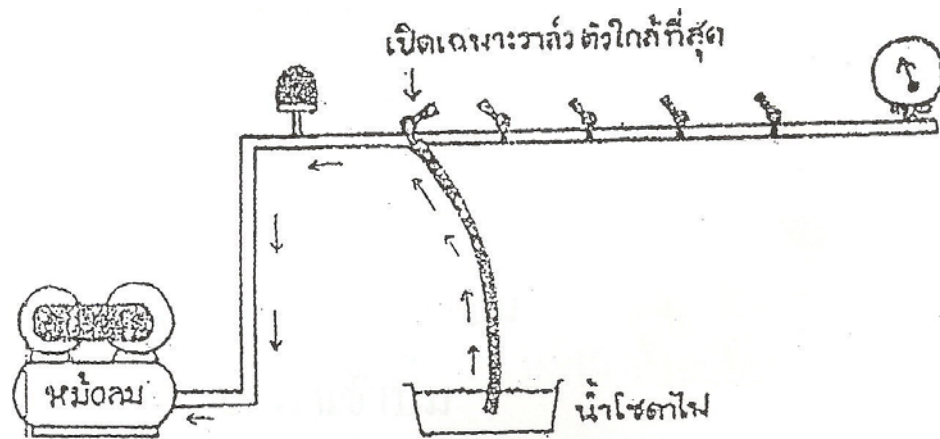
การล้างด้วยโซดาไฟนี้ นอกจากจะเป็นการทำทำความสะอาดแล้ว ยังช่วยยืดอายุการใช้งานของยางให้ยาวนานยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามอุปกรณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะยางไลเนอร์ เกษตรกรต้องหมั่นดูแลเป็นพิเศษว่า มีรอยแตกบนผิวหรือไม่ ปกติยางไลเนอร์ 1 ชุด (4 หัวรีด) ใช้ได้ประมาณ 6 เดือน

การล้างท่อลม

ท่อลมเมื่อใช้งานไปนาน ๆ บางครั้งคราบไขมันจากน้ำมันหรือเศษดินจากแมลง อาจทำให้ท่ออุดตัน ทำให้แรงดันต่ำกว่า 38 ลบ.ซม. ดังนั้นจึงควรล้างทำความสะอาดบ้างนาน ๆ ครั้ง

ขั้นตอนการล้าง

1. ผสมโซดาไฟ อัตราส่วน โซดาไฟ 3 ชีด ต่อน้ำ 10 ลิตร
2. เปิดเครื่องปั๊ม โดยปิดหัววาล์วทุกอันก่อน
3. เริ่มการล้างจากหัววาล์วอันแรกที่ใกล้เครื่องปั๊มมากที่สุดก่อน โดยต่อสายลมเข้ากับหัววาล์ว จุ่มสายลมลงในน้ำโซดาไฟ เปิดวาล์ว (เฉพาะหัวที่ต่อกับสายยาง) ให้ดูคน้ำโซดาไฟเข้าไปประมาณ 1 ลิตร

4. ทอยล้างหัววาล์วอันถัดไปจนครบ น้ำโซดาไฟจะไหลเข้าไปทำความสะอาด คราบสกปรกต่าง ๆ ในท่อลม แล้วไหลเข้าหม้อลม จึงต้องระบายน้ำโซดาไฟออกจากหม้อลม เพื่อป้องกันปั๊มเสียหาย
5. ล้างด้วยน้ำสะอาดโดยใช้วิธีเดียวกัน เริ่มจากหัววาล์วอันที่ไกลจากเครื่องปั๊มมากที่สุดก่อน อย่าลืมน้ำเข้าหัววาล์วทุกอัน และระบายน้ำออกจากหม้อลม

